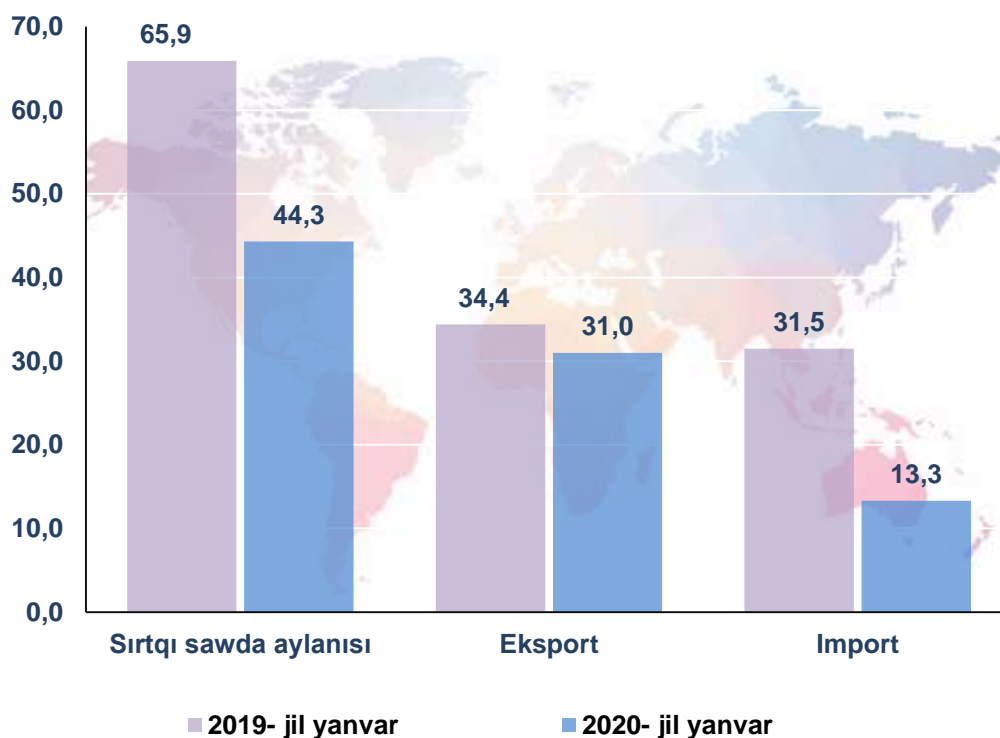

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ SIRTQI SAWDA AYLANISI

(2020- jil yanvar)

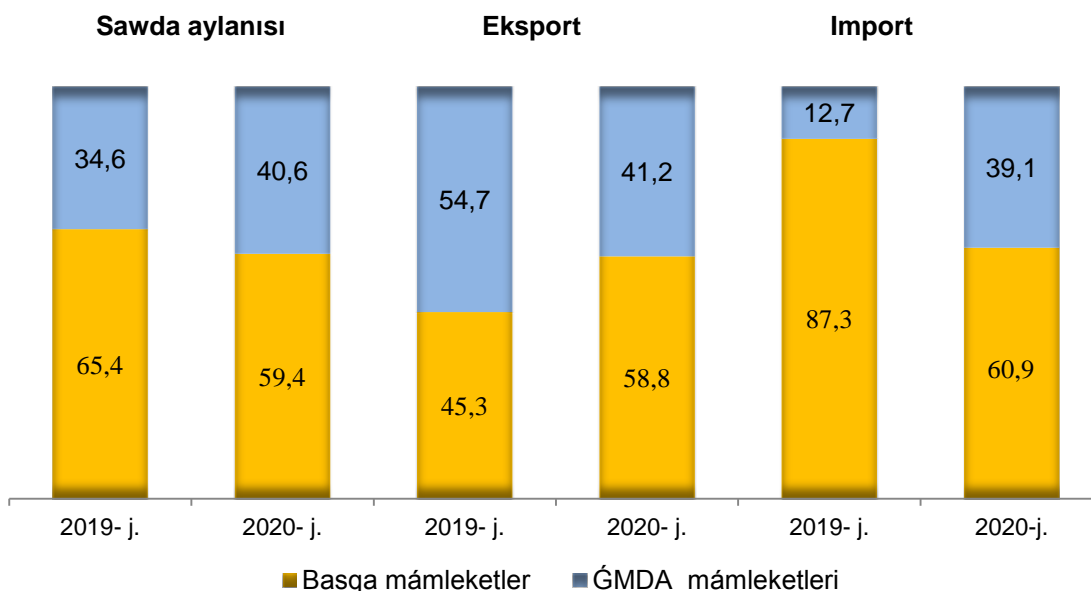
2020- jil yanvar ayı juwmaqları boyınsha, respublikada sırtqı sawda aylanısı 44,3 mln. AQSh dollarğa jetip, 2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 67,2 % ti quradı. Sonıń ishinde, eksport kólemi 31,0 mln. AQSh dollarğa hám import kólemi 13,3 mln. AQSh dollarğa jetti. Sırtqı sawda aylanısı saldosi 17,7 mln. AQSh dollardı quradı.

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń sırtqı sawda aylanısı
(mln. AQSh dollari)

2020- jıldıń yanvar ayında, respublika sırtqı sawda aylanısında ĞMDA mámleketleriniń úlesi 40,6 % ti quradı, 2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 78,7 % ti quraǵan, basqa mámleketlerdiń úlesi bolsa 59,4 % bolıp, 2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 61,0 % ti quraǵan. Sonday-aq, eksport kóleminde ĞMDA mámleketleri 41,2 % ti, basqa mámleketler 58,8 % ti hám import kóleminde ĞMDA mámleketleri 39,1 % ti, basqa mámleketler bolsa 60,9 % ti quradı.

**2020- jil yanvar ayında respublika sirtqi sawda aylanisida
GMDA hám basqa mámleketlerdiń úlesi
(ulıwma kólemge salıstırǵanda procent esabında)**

Sonıń menen birge aytıp ótiw kerek, 2020- jıldıń yanvar ayında eksport qılınǵan tovar hám xızmetler, dekabr ayına salıstırǵanda 7,6 mln. AQSh dollarǵa kem eksport qılındı hám 31,0 mln. AQSh dollardı quradı. Tovar hám xızmetler importı kólemi bolsa 13,3 mln. AQSh dollardı quraǵan bolıp, bul bolsa dekabr ayına salıstırǵanda 11,7 mln. AQSh dollarǵa kem.

2020- jil yanvar ayında respublika sirtqi sawda aylanisida joqarı úleske iye mámleketler izbe-izligi tómendegishe sáwlelengen:

**Respublika sirtqi sawda aylanisida
joqarı úleske iye mámleketler**

(mln. AQSh dollar)

Mámleket atı	Sirtqi sawda aylanısı	Eksport	Import	Sirtqi sawda aylanısı	
				úlesi, % te	ózgeriw páti, % te
Qıtay	12,7	8,7	4,0	28,6	73,0
Rossiya	11,9	9,1	2,8	26,9	77,9
Qazaqstan	5,8	3,5	2,3	13,0	98,5
Túrkiya	5,2	5,2	-	11,8	61,3

(mln. AQSh dollar)

Mámleket atı	Sırtqı sawda aylanısı	Eksport	Import	Sırtqı sawda aylanısı	
				úlesi, % te	ózgeriw páti, % te
Latviya	3,7	3,5	0,2	8,3	2,3 e.
Koreya Respublikası	2,1	0,1	2,0	4,8	63,2
Vyetnam	0,6	-	0,6	1,3	149,3
AQSH	0,3	-	0,3	0,8	13,9 e.
Iran	0,3	-	0,3	0,7	3,1 e.
Irak	0,3	0,3	-	0,7	2,0 e.
Pakistan	0,3	0,3	-	0,6	-
Ullı Britaniya	0,2	-	0,2	0,4	2,4
Estoniya	0,1	0,1	-	0,3	26,6

Respublikamızda sırtqı sawdanı qollap-quwatlaw hámde ĞMDA mámleketleri menen usı tarawdağı birge islesiwdi jánede bekkemlew boyınsha alıp barılıp atırğan is-ilájlar nátiyjesinde 2020- jil yanvar ayında sırtqı sawda aylanısında ĞMDA mámleketleriniń úlesi 40,6 % ti quradı hámde sırtqı sawda aylanısı 2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 78,7 % ti quradı. Basqa shet el mámleketleriniń respublika sırtqı sawda aylanısındağı úlesi 2019- jıldıń yanvar ayında 65,4 % ti qurağan bolsa, 2020-jıldıń sáykes dáwirinde sırtqı sawda aylanısındağı úlesi 59,4 % ke jetti.

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ayırım sherik mámleketler menen sırtqı sawda aylanısı dinamikası

(mln. AQSh dollar)

Mámleket atı	2018- jil yanvar	2019- jil yanvar	2020- jil yanvar
Qıtay	14,5	17,3	12,7

Mámleket atı	2018- jil yanvar	2019- jil yanvar	2020- jil yanvar
eksport	11,3	6,1	8,7
import	3,2	11,2	4,0
saldo	8,1	-5,1	4,7
Rossiya	17,2	15,3	11,9
eksport	12,0	12,9	9,1
import	5,2	2,4	2,8
saldo	6,9	10,5	6,3
Qazaqstan	5,4	5,9	5,8
eksport	4,1	4,6	3,5
import	1,3	1,3	2,3
saldo	2,9	3,3	1,2
Túrkiya	7,9	8,5	5,2
eksport	7,1	6,5	5,2
import	0,8	2,0	-
saldo	6,4	4,5	5,2
Latviya	2,2	1,6	3,7
eksport	2,2	1,6	3,5
import	-	-	0,2
saldo	2,2	1,6	3,3
Koreya Respublikası	0,1	3,4	2,1
eksport	0,1	0,8	0,1
import	-	2,6	2,0
saldo	0,1	-1,8	-1,9
Vyetnam	-	0,4	0,6
eksport	-	-	-
import	-	0,4	0,6
saldo	-	-0,4	-0,6

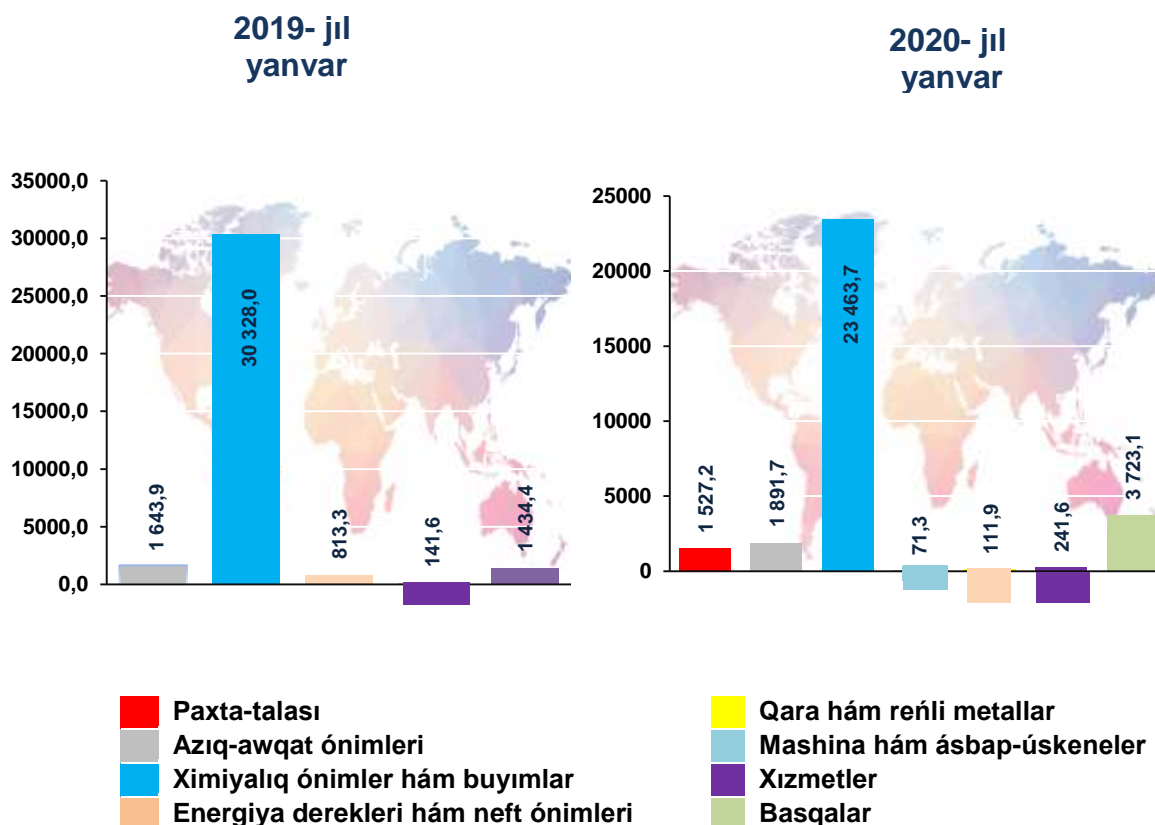

Mámleket atı	2018- jil yanvar	2019- jil yanvar	2020- jil yanvar
AQSH	-	-	0,3
eksport	-	-	-
import	-	-	0,3
saldo	-	-	-0,3
Iran	-	0,1	0,3
eksport	-	-	-
import	-	0,1	0,3
saldo	-	-0,1	-0,3
Irak	0,2	0,2	0,3
eksport	0,2	0,2	0,3
import	-	-	-
saldo	0,2	0,2	0,3
Pakistan	0,2	-	0,3
Eksport	0,2	-	0,3
import	-	-	-
saldo	0,2	-	0,3
Ullı Britaniya	0,5	7,1	0,2
eksport	-	-	-
import	0,5	7,1	0,2
saldo	-0,5	-7,1	-0,2
Estoniya	0,3	0,5	0,1
eksport	0,3	0,2	0,1
import	-	0,3	-
saldo	0,3	-0,1	0,1

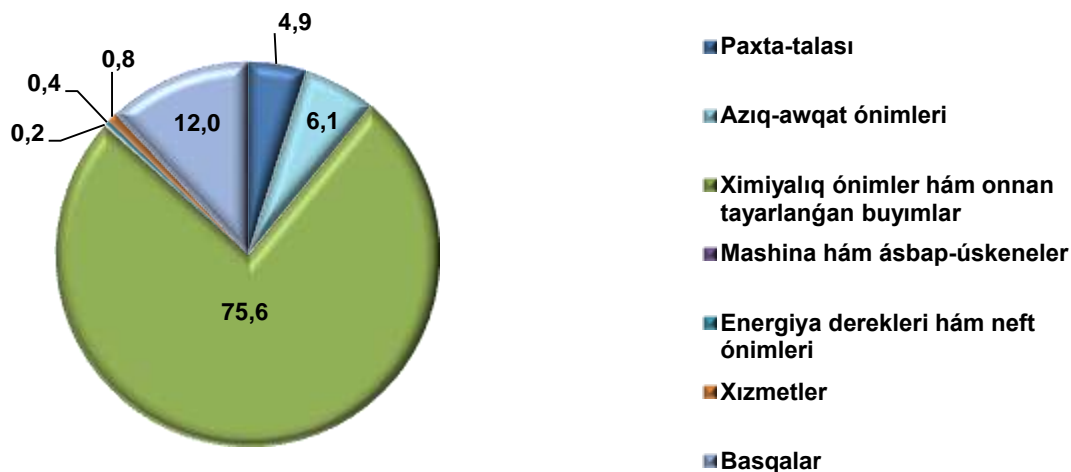
EKSPORT

2020- jil yanvar ayında eksport kólemi 31,0 mln. AQSh dollarğa teń boldı. Eksport quramında tovarlar 99,2 % úleske iye, bular tiykarınan ximiyalıq ónimler hám onnan tayarlanatuǵın buyımlar (75,6 %), azıq-awqat ónimleri (6,1 %) topaları úlesine tuwra kelmekte.

Tovar va xızmetler eksportınıń quramı (mıń AQSh dollari)

Tovar hám xızmetler eksportınıń úlesi, (% te)

Eksport qurami

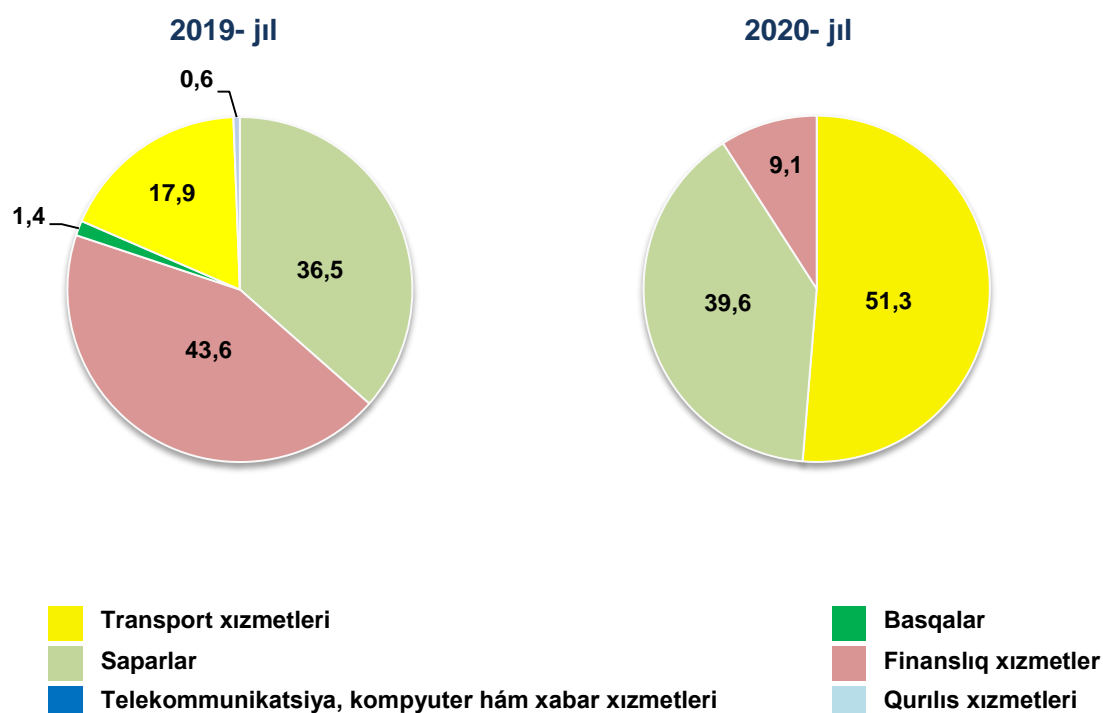
	Jámi			GMDA mámleketleri			Basqa mámleketler		
	mln. AQSh doll.	2019- jildin usi dáwirine salistirganda, % te	jámi kólemge salistirganda, % te	mln. AQSh doll.	2019- jildin usi dáwirine salistirganda, % te	jámi kólemge salistirganda, % te	mln. AQSh doll.	2019- jildin usi dáwirine salistirganda, % te	jámi kólemge salistirganda, % te
Eksport	31,0	90,3	100	12,8	68,0	100	18,3	117,3	100
Paxta-talası	1,5	-	4,9	-	-	-	1,5	-	8,4
Aziq-awqat ónimleri	1,9	115,1	6,1	0,5	2,0 e.	3,6	1,4	101,0	7,8
Ximiyaliq ónimler hám buyimlar	23,5	77,4	75,6	10,9	62,2	85,5	12,5	98,3	68,7
Energiya derekleri hám neft ónimleri	0,1	13,8	0,4	-	-	-	0,1	54,7	0,6
Mashina hám ásbap-úskeneler	0,1	-	0,2	-	-	-	0,1	-	0,4
Xızmetler	0,2	170,6	0,8	0,2	162,8	1,6	0,0	2,4 e.	0,2
Basqalar	3,7	2,6 e.	12,0	1,2	4,7 e.	9,3	2,5	2,2 e.	13,9

Xizmetler eksporti kólemi 0,2 mln. AQSh dollardı yaǵnıy jámi eksport kólemiń 0,8 % in qurap, 2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 170,6 % ti quradı.

Xizmetler eksporti quramınıń tiykarǵı úlesi transport xızmetleri (51,3 %), saparlar (39,6 %) hám finanslıq xızmetler (9,1 %) úlesine tuwra keledi.

Xızmetler eksportınıń quramı, (% te)

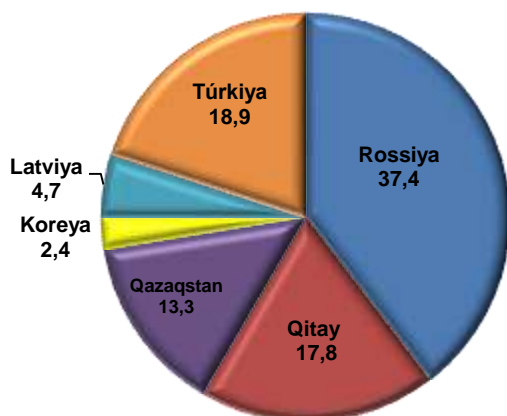

Tovar hám xızmetler eksporti dinamikası analizine kóre, 2020- jıldıń yanvar ayı dawamında eksport qılınǵan tovarlar kólemi, dekabr ayına salıstırǵanda 5,2 mln. AQSh dollarǵa kem eksport qılındı hám 30,8 mln. AQSh dollardı quradı. Xızmetler eksporti bolsa 0,2 mln. AQSh dollarǵa jetken.

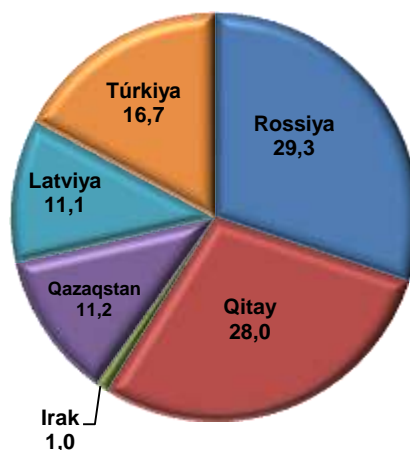

**Respublika eksportında tiykarǵı
sherik mámleketlerdiń úlesi, (% te)
(yanvar)**

2019- jil

2020- jil

Eksport qılınıp atırǵan tovar hám xızmetlerdiń tiykarǵı bólegin Rossiya Federatsiyası, Qıtay hám Túrkiya úlesine tuwra kelmekte. Bul bolsa ulıwma eksport kóleminiń 97,2 % in quraydı. Rossiya Federatsiyası, Qıtay hám Túrkiyaǵa eksport qılınıp atırǵan tovarlar quramına qaralsa, tiykarınan ximiyalıq tovarlar hám onnan tayarlanǵan buyımlardan ibarat ekenligin kóriwimiz múmkin.

**Qaraqalpaqstan Respublikasınıń
tiykarǵı sherik mámleketlerge ámelge asırǵan eksport kólemi**

Máleket atı	Mln. AQSh doll.		Úlesi, % te		Ornı	
	2019- j. yanvar	2020- j. yanvar	2019- j. yanvar	2020- j. yanvar	2019- j. yanvar	2020- j. yanvar
Rossiya	12,8	9,1	37,4	29,3	1	1
Qıtay	6,1	8,7	17,8	28,0	3	2
Túrkiya	6,5	5,2	18,9	16,7	2	3
Qazaqstan	4,6	3,5	13,3	11,2	4	4
Latviya	1,6	3,4	4,7	11,1	5	5
Irak	0,2	0,3	0,4	1,0	9	6
Pakistan	0,0	0,3	0,0	0,9	11	7

Koreya Respublikasi	0,8	0,1	2,4	0,4	6	8
Estoniya	0,2	0,1	0,5	0,4	8	9
Türkmenistan	0,1	0,1	0,2	0,3	10	10
Qirg'izistan Respublikasi	0,7	0,1	1,9	0,2	7	11

Miywe hám palız ónimleri eksporti

2020- jil yanvar ayında jámi 2 735,3 tonna miywe hám palız ónimleri 436,4 mırń AQSh dollarğa eksport qılındı (2019-jıldıń usı dáwirine salıstırğanda 2,0 esege ósken). Miywe hám palız ónimleriniń eksport quramına qaralsa, 2020- jıldıń yanvar ayında 2 726,8 tonna palız ónimleri 431,6 mırń AQSh dollarına eksport qılınğan.

Sonday-aq, 3,0 tonna miywe hám palız ónimleri 2,5 mırń AQSh dollarına eksport qılınğan bolıp, eksport kólemi 2019-jıldıń usı dáwirine salıstırğanda 66,9 tonnağa kemeygen.

Miywe hám palız ónimleriniń quramı

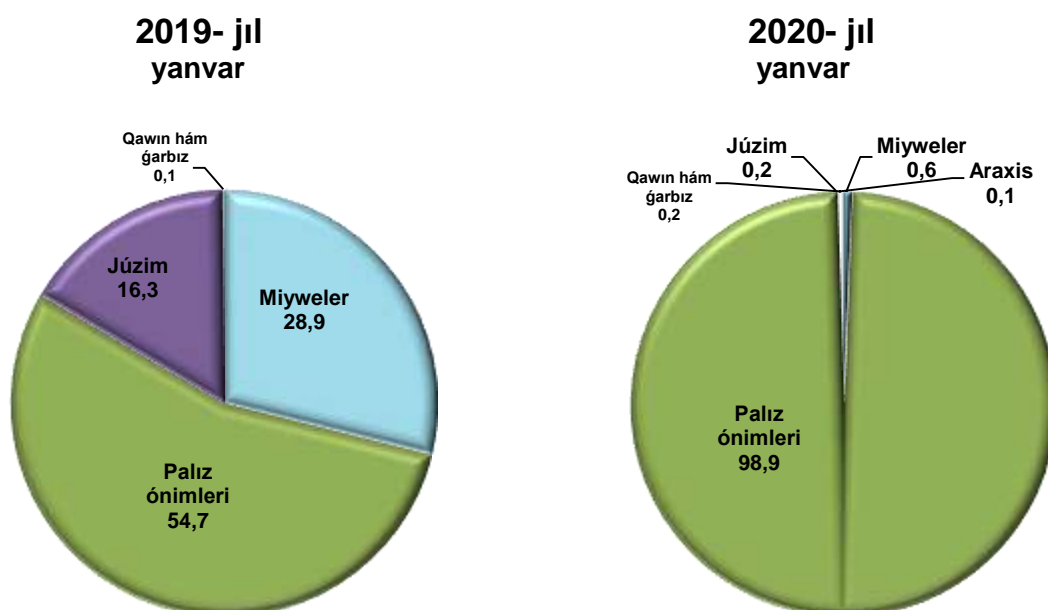

Sonı atap ótiw kerek, mámleketimizde eksport potentsiyalıń asırıw, jańa bazarlardı ózlestiriw nátiyjesinde miywe hám palız ónimleri, júzim, baw-baqsha, dánli eginler, sonday-aq, qurıtılğan palız hám miywelerdi eksport qılıw kólemi asıp barmaqta. Sonnan, 2020-jıldıń yanvar ayında palız ónimleri eksportı kólemi 431,6 mıń AQSh dollarına jetti (2019-jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 3,6 esege ósken).

Respublikamızda jetistirilgen miywe hám palız ónimleriniń tiykarǵı bazarlarınıń eksport geografıyası

Mámleket atı	2019- jil yanvar			2020- jil yanvar		
	tonna	mıń AQSh doll.	úlesi, % te	tonna	mıń AQSh doll.	úlesi, % te
Qazaqstan	440,9	163,3	74,9	2 669,8	420,1	96,3
Rossiya	37,4	25,7	11,8	65,6	16,3	3,7
Rumıniya	105,0	13,4	6,1	-	-	-
Türkmenistan	180,0	15,8	7,2	-	-	-

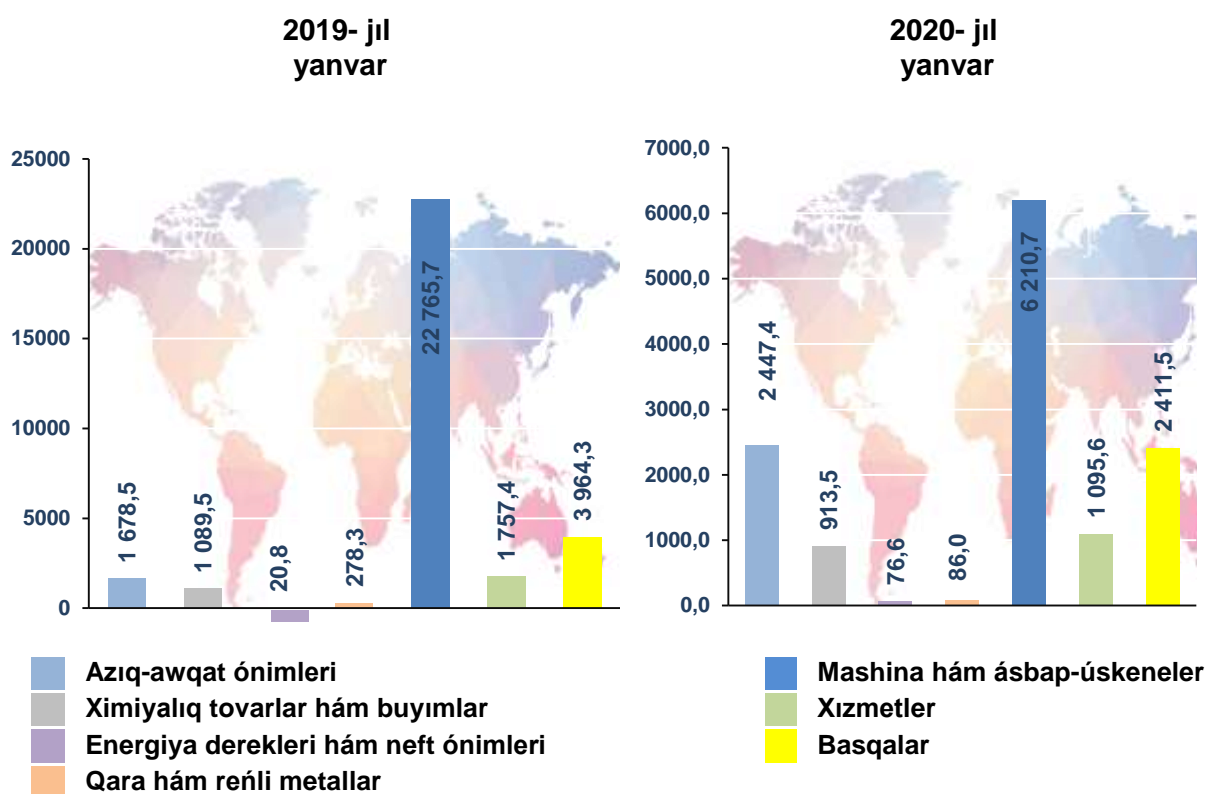
Miywe hám palız ónimleriniń quramı
(ulıwma kólemge salıstırǵanda procent esabında)

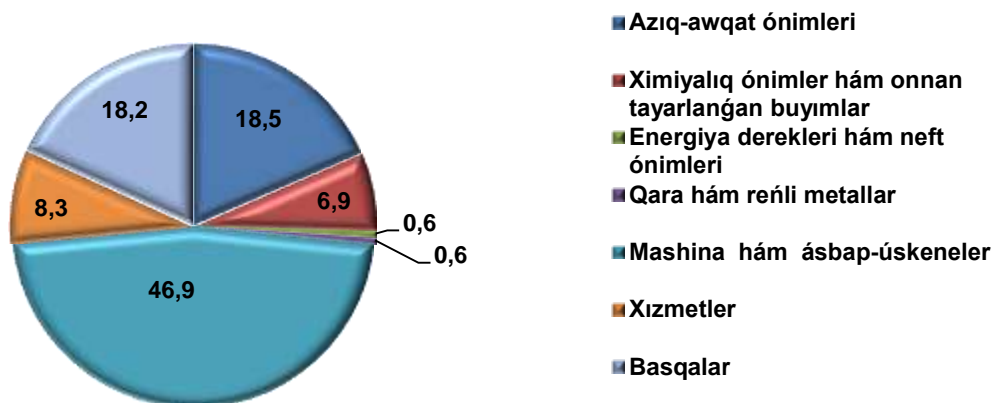
IMPORT

2020- jilni yanvar ayında import kólemi 13,2 mln. AQSh dollarin qurap, 2019- jilni usi dáwirine salistirganda 58,0 % ke kemeydi. Import quraminda eñ úlken úles mashina hám ásbap-úskeneler (46,9 %), azıq-awqat ónimleri (18,5 %), ximiyalıq tovarlar hám buyımlar (6,9 %) hám xızmetler (8,3 %) toparları esabına tuwra keldi.

Tovar hám xızmetler importınıń quramı (mıń AQSh dollar)

Tovar hám xızmetler importınıń úlesi, (% te)

Import qurami

	Jámi			ĠMDA mámleketleri			Basqa mámleketler		
	mln. AQSh doll.	2019- jildirń usı dáwirine salıstırǵanda, % te	jámi kólemge salıstırǵanda, % te	mln. AQSh doll.	2019- jildirń usı dáwirine salıstırǵanda, % te	jámi kólemge salıstırǵanda, % te	mln. AQSh doll.	2019- jildirń usı dáwirine salıstırǵanda, % te	jámi kólemge salıstırǵanda, % te
Import	13,2	42,0	100	5,2	129,3	100	8,1	29,3	100
Azıq-awqat ónimleri	2,4	145,8	18,5	2,4	148,2	45,7	0,1	98,3	1,0
Ximiyalıq ónimler hám buymlar	0,9	83,8	6,9	0,1	90,0	1,1	0,9	83,5	10,7
Energiya derekleri hám neft ónimleri	0,1	3,8 e.	0,6	-	-	-	0,1	2 946,7e.	1,0
Qara hám reńli metallar	0,1	30,9	0,6	0,0	3,6 e.	0,5	0,1	21,4	0,7
Mashina hám ásbap- úskeneler	6,2	27,3	46,9	1,2	7,7 e.	23,1	5,0	22,2	62,2
Xızmetler	1,1	62,3	8,3	0,0	5,9	0,4	1,1	77,6	13,3
Basqalar	2,4	60,8	18,2	1,5	84,4	29,2	0,9	41,4	11,1

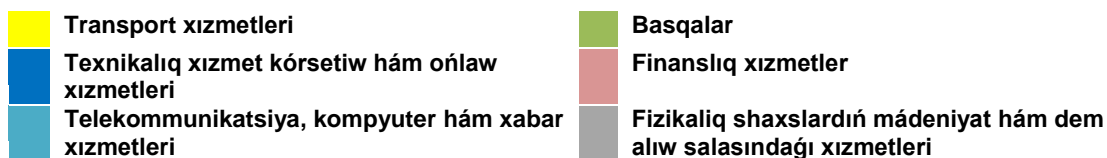
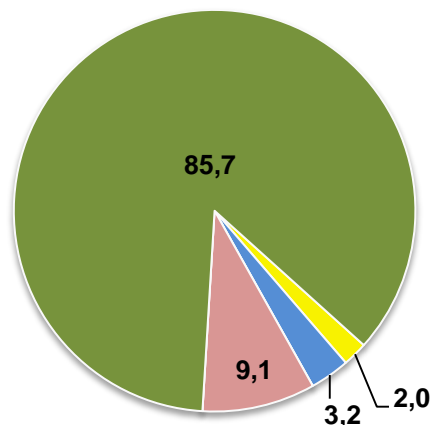
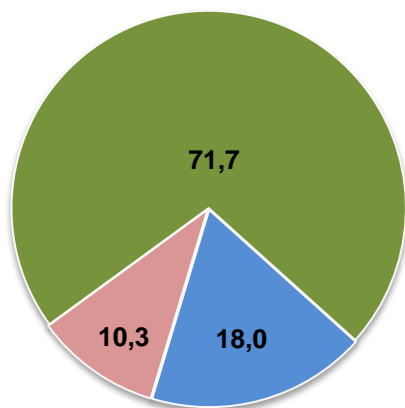
**Qaraqalpaqstan Respublikasina
tiykarǵı sherik mámleketlerden ámelge asırılǵan import kólemi**

Mámleket atı	Mln. AQSh doll.		Úlesi, % te		Ornı	
	2019- j. yanvar	2020- j. yanvar	2019- j. yanvar	2020- j. yanvar	2019- j. yanvar	2020- j. yanvar
Qıtay	11,2	4,0	35,6	30,1	1	1
Rossiya	2,4	2,8	7,7	21,2	4	2
Qazaqstan	1,3	2,3	4,0	17,4	5	3
Korea Respublikası	2,6	2,0	8,1	15,2	3	4
Vyetnam	0,4	0,6	1,2	4,3	6	5
AQSH	0,0	0,3	0,1	2,6	9	6
Iran	0,1	0,3	0,3	2,4	7	7
Latviya	0,0	0,2	0,0	1,8	10	8
Ullı Britaniya	7,1	0,2	22,5	1,3	2	9
Polsha	0,1	0,1	0,3	0,8	8	10
Belgiya	0,0	0,1	0,0	0,4	11	11
Shveciya	0,0	0,1	0,0	0,4	12	12

Xizmetler importiniń quramı, (% te)

2019- jil

2020- jil

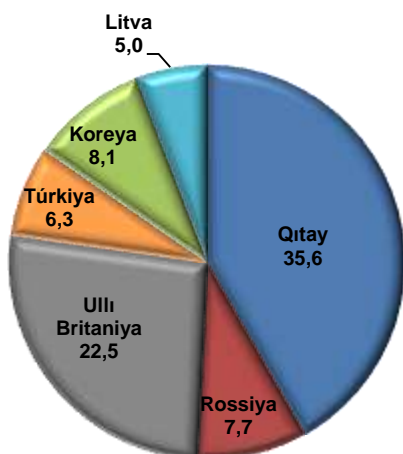
Xizmetler importı kólemi 1,1 mln. AQSh dolların yaǵnıy jámi import kólemińin 8,3 % in quradı hám 2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 62,3 % ti quradı. Xizmetler importı quramınıń tiykarǵı úlesi basqa is boyınsha xizmetler (85,7 %) hámde finanslıq xizmetleri (9,1 %) nen ibarat boldı.

Sonıń menen birge aytıp ótiw kerek, respublikaǵa import qılınǵan tovar hám xizmetler yanvar ayında, dekabr ayına salıstırǵanda 11,7 mln. AQSh dollarǵa kem import qılınǵan bolıp, sonnan tovarlar 12,7 mln. AQSh dollarǵa kem import qılınǵan, xizmetler bolsa 1,0 mln. AQSh dollarǵa kóp import qılınǵan.

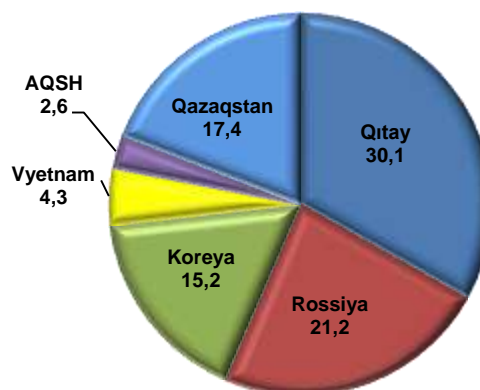

**Respublika importında tiykarǵı
sherik mámleketlerdiń úlesi, (% te)
(yanvar)**

2019- jil

2020- jil

2020- jildiń yanvar ayında respublikaǵa 25 ten artıq shet mámleketlerden tovar hám xızmetler importı ámelge asırılǵan. Sonnan 6 eń úlken bolǵan Qıtay Xalıq Respublikası, Rossiya Federatsiyası, Qazaqstan, Koreya Respublikası, Vyetnam hám AQSH mámleketlerinen jámi import kólemi 12,0 mln. AQSh dollarǵa teń. Bul bolsa ulıwma import kóleminiń 90,8 % in quraydı.

Joqarıda aytıp ótilgen, import quramında tiykarǵı úlesti mashina hám ásbap úskeneler, azıq-awqat ónimleri hámde ximiyalıq ónimler hám buyımlar tiykarınan qaysı mámleketlerden respublikamızǵa alıp kelinip atırılǵanlıǵın tómendegi sxemalardan kóriwimiz múmkin.

Mashina hám ásbap-úskeneler import qılınǵan mámleketler

MÁMLEKET ATÍ	QITAY	ROSSIYA	VYETNAM	KOREYA RESPUBLIKASI	LATVIYA
Mıń AQSH doll.	3 526,2	1 161,6	573,5	408,3	158,5

2019- jildin usi dawirine salistir g anda, % te	32,1	10,4 e.	149,4	38,8	-
Úlesi, % te	56,8	18,7	9,2	6,6	2,6

Aziq-awqat onimleri import qilingan mamleketler

MAMLEKET ATÍ	QAZAQSTAN	ROSSIYA	POLSHA	LITVA
Mir AQSH doll.	2 253,2	113,8	36,9	26,2
2019- jildin usi dawirine salistir g anda, % te	197,6	48,6	-	-
Úlesi, % te	92,1	4,6	1,5	1,1

Ximiyaliq onimler ham buyimlar import qilingan mamleketler

MAMLEKET ATÍ	QITAY	KOREYA RESPUBLIKASI	IRAN	BELGIYA	ROSSIYA
Mir AQSH doll.	383,1	189,6	148,1	57,6	55,0
2019- jildin usi dawirine salistir g anda, % te	8,7 e.	33,3	-	-	92,4
Úlesi, % te	41,9	20,8	16,2	6,3	6,0

Mámleketimizde sırtqı ekonomikalıq baylanıslardı rawajlandırıw boyınsha ámelge asırılıp atırǵan keń qamırawlı reformalar hám dúnya mámleketleri menen alıp barılıp atırılǵan bekkem qátnasıqlar nátiyjesinde mámleketimizdiń eksport potentsialı artıp barmaqta.

Sonday-aq, húkimetimiz tárepinen bir qatar salıq, bajıxana jeńillikleriniń jaratılıwı, islep shıǵarıwdı modernizatsiya qılıw hám básekege shıdamlı ónimlerdiń islep shıǵarılıwı milliy ónimlerimizdiń sırtqı bazarlarda bekkem orın iyelewi ushın imkánıyat jaratpaqta.

**Sırtqı ekonomikalıq baylanıslar
hám sawda statistikası bólimi
Tel.: 71 230-82-06**